

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKE SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 022361 19 Uvp
Banjaluka, 15.04.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Edine Čupeljić, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Strahinje Ćurkovića, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Zdravke Čučak, u upravnom sporu po tužbi N. B. iz O., opština P. (u daljem tekstu tužilac), koga zastupa punomoćnik Lj. J., advokat iz P., protiv rješenja broj ... od 05.02.2018. godine tuženog Ministarstvo, u predmetu ostvarivanja prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022361 18 U od 28.11.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 15.04.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022361 18 U od 28.11.2018. godine preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove spora u iznosu od 1.875,00 KM u roku od 30 dana od dana prijema ove presude.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana žalba tužioca protiv uvodno označenog akta tužene i potvrđen zaključak Pravobranilaštvo R. S., Sjedište zamjenika. B. broj UN-236/09 od 19.11.2015. godine. Tim zaključkom odbačen je zahtjev tužioca za naknadu nematerijalne i materijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava, zbog neblagovremenosti.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je osporeni akt pravilan i zakonit, te podržao stav tuženog da je zahtjev tužioca za naknadu nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava koji je tužilac podnio 08.05.2009. godine, podnesen izvan roka propisanog odredbama Zakona o ostvarivanju prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava od 20. maja 1992. do 19. juna 1996. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 103/05, 1/09, 49/09 i 118/09, u daljem tekstu Zakon), iznoseći zaključak da je taj stav organa zasnovan na pravilnoj primjeni materijalnog prava. Sud nije doveo u pitanje okolnost da je tužilac zahtjev podnio dana 08.05.2009. godine, u vrijeme kada je članom 7. Zakona kao krajnji rok za podnošenje zahtjeva ove vrste bio 28.02.2007. godine, kao ni to da o zahtjevu tužioca prvostepeni organ nije odlučio odmah, već da je odlučio dana 19.11.2015. godine u vrijeme kada su na snazi bile izmjene Zakona (član 7. postao član 5.) vezane za ovaj rok, kojim je isti produžen do datuma 28.02.2010. godine, ali je zaključio da taj novi rok nije relevantan za tužioca i ovu upravnu stvar, s obzirom na to da su te izmjene Zakona objavljene dana 31.12.2009. godine i stupile na snagu osmog dana od dana objavljivanja, tj. 08.01.2010.

godine, pa kod činjenice da je tužilac zahtjev podnio dana 08.05.2009. godine, kada te izmjene Zakona nisu bile na snazi, to je za odlučivanje u ovoj upravnoj stvari mjerodavno pravo, odnosno u primjeni Zakon koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva, kojim je u članu 7. stav 2. kao krajnji rok za podnošenje zahtjeva propisan 28.02.2007. godine, pa proizlazi da je pravilno utvrđeno da je zahtjev tužioca neblagovremen.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilac pobija njenu zakonitost iz razloga propisanih u odredbi člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu ZUS), zbog povrede zakona i propisa iz oblasti upravnog postupka i zbog povrede člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u daljem tekstu Konvencija). U zahtjevu ukazuje na raniju i noviju sudsku praksu sudova u B. i H., S. i H., te ukazuje da tuženi pogrešno zaključuje da se sa aspekta načela zakonitosti na zahtjev tužioca mogu primijeniti isključivo propisi koji su u vrijeme podnošenja zahtjeva bili na snazi, a nikako oni koji su stupili na snagu nakon podnošenja, bez obzira što su u vrijeme odlučivanja bili na pravnoj snazi. Takav stav je suprotan načelu zakonitosti. Navodi da je zbog neblagovremenog odlučivanja prvostepenog organa došlo do povrede zakona na njegovu štetu, jer više ne postoji mogućnost podnošenja novog zahtjeva, a s obzirom na to da je zakonodavac uspostavio mogućnost podnošenja zahtjeva utvrđujući novi rok, a kako o njegovom zahtjevu nije bilo odlučeno, to se na blagovremenost istog morao primijeniti izmijenjeni Zakon i u tom momentu je zahtjev postao blagovremen. U suprotnoj situaciji da je o njegovom zahtjevu bilo blagovremeno odlučeno, prije stupanja na snagu izmjena Zakona, imao bi mogućnost da ponovo podnese takav zahtjev, a zbog neodlučivanja je opravdano smatrao da kod organa postoji njegov neriješen i blagovremen zahtjev. Iz navedenih razloga predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, te da se tuženi obaveže da mu nadoknadi troškove upravnog spora i troškove sastava zahtjeva za vanredno preispitivanje presude, sve u ukupnom iznosu od 1.875,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja, pa do isplate, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja ili da zahtjev uvaži, pobijanu presudu ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na zahtjev tuženi osporava njegove navode i ukazuje da se pozivanje podnosioca zahtjeva na sudsku praksu ne može cijeliti u konkretnom slučaju, prije svega jer precedentno pravo nije kod nas izvor prava, a sudska praksa je u istim ili sličnim neujednačena. Ukazuje na sadržaj odredbe člana 8. Zakona kojom je krajnji rok za podnošenje zahtjeva određen sa danom 28.02.2007. godine, pa proizlazi da se zahtjev koji je podnesen dana 28.04.2009. godine smatra neblagovremenim. U vezi ostalih navoda zahtjeva navodi da su već obrazloženi u osporenom aktu i da kod takvog obrazloženja ostaje i u ovom odgovoru na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, shodno odredbi člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi, a među strankama nije sporno da je tužilac zahtjev za ostvarivanje prava na naknadu štete nastale u periodu ratnih dejstava podnio dana 08.05.2009. godine, u vrijeme kada je na snazi bila odredba Zakona (tada član 7.) koja je za podnošenje zahtjeva ove vrste propisivala kao krajnji rok datum 28.02.2007. godine. Takođe nije sporno da bi predmetni zahtjev tužioca mogao biti odbačen kao

neblagovremen da je prvostepeni organ o istom odlučio u roku propisanom odredbom člana 206. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP), kao što nije sporno ni to da prvostepeni organ nije postupao po predmetu sve do dana 19.11.2015. godine kada su na snazi izmjene relevantne odredbe Zakona (član 7. je postao član 5.) kojim je za podnošenje ove vrste zahtjeva rok produžen do datuma 28.02.2010. godine.

Pravilnim tumačenjem ove odredbe člana 5. Zakona koja je u pravni sistem uvela novi rok za podnošenje ove vrste zahtjeva, odnosno faktički produženje ranije propisanog roka sa 28.02.2007. na 28.02.2010. godine, jasno je da je ta izmijenjena odredba primjenjiva na slučaj tužioca, jer sa otvaranjem novog roka za podnošenje zahtjeva ove vrste, svi ranije podneseni zahtjevi o kojima nije odlučeno, kakav je upravo slučaj tužioca, smatraju se blagovremenim i o njima se ima odlučiti u skladu sa pravilima propisanim odredbama Zakona.

Proizlazi da je prvostepeni organ pogrešno postupio kada je zahtjev tužioca odbacio kao neblagovremen, a time i tuženi kada je osporenim aktom odbio prigovor tužioca izjavljen na taj zaključak, a u kojem je tužilac osnovano ukazao na navedene nezakonitosti.

Iz navedenih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi ostvareni su razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, jer su ostvareni razlozi iz odredaba člana 10. tačke 2. i 4. ZUS.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke presude zasniva se na odredbi člana 49. i 49.a, stav 1. ZUS i u vezi sa članom 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" broj 58/03- 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS. Visina troškova, koju je tuženi dužan isplatiti tužiocu, kojeg je u upravnom sporu zastupao advokat, određena je shodno odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05, u daljem tekstu Tarifa). Prema Tarifnom broju 3. za sastavljanje podnesaka (tužbe) u neprocijenjivim stvarima visina nagrade iznosi ukupno 300 bodova, a prema vrijednosti boda od 2 KM, iz člana 14. stav 2. Tarife, nagrada iznosi 600,00 KM. Taj iznos uvećava se za 25% na ime paušala, prema odredbi člana 12. Tarife, tako da ukupan iznos troškova koji se dosuđuju na ime podnošenja tužbe iznosi 750,00 KM. Tu su i troškovi za sastav zahtjeva za vanredno preispitivanje, za koji se visina nagrade od 300 bodova, uvećava za 50% za sastav pravnog lijeka (450 bodova), pa prema pomenutoj vrijednosti boda nagrada iznosi 900,00 KM, uvećana za 25% paušala ukupno 1.125,00 KM, pa ukupan iznos troškova koji se dosuđuju iznosi 1.875,00 KM.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić

